

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

DE OFFICIER VAN GEZONDHEID EN DE KRIJGSTUCHT.

Collega PINKHOF — zie dit *Tijdschrift* dd. 21 September 1935 — noopt mij tot dupliek. Zijn notities doen opmerken, dat er groot onderscheid is tusschen het kenbaar maken of propageeren van een persoonlijke meening, opvatting of zienswijze en het aantoonen van haar juistheid. Het laatste vereischt, behalve exactheid, het argumentum externum. In zijn beschouwingen inzake het proces tegen den officier van gezondheid van „De Zeven Provinciën” heeft collega PINKHOF dit veronachtzaamd.

Zijn betoog op bldz. 1891, jaargang 1934, hield in: „De eisch van gevangenisstraf tegen den officier van gezondheid B. door den Krijgsraad is fout, want het verrichten van doktersdienst onder de muiters behoorde tot de hem opgedragen taak; hij deed voldoende.” Het is niet exact dit betoog te identificeren of aequivaleren met: „De eisch van het verwaarloozen van zijn plicht als arts tegen den officier van gezondheid B. door den Krijgsraad is fout, want het beroep van arts laat zich daarmee niet vereenigen.” (PINKHOF op bldz. 4496, jaargang 1935.)

Hoe was het gesteld met het argumentum externum? Het „externum” was in orde; terecht ontleende collega PINKHOF zijn argumenten aan het hoogste gezag, i. c. het hoogste rechtscollege. Terecht: immers pas dan, als de utopische artsensstaat er zal zijn, welks onderdanen, behalve de eer, de voordeelen van het vaderland hebben prijsgegeven, en die zelfs aanwijzigingen zullen kunnen ontberen, zooals het *N. T. v. G.* van 28 September 1935 bevat (Vrijheid van den arts bij geneeskundige behandeling), pas dan zal het hoogste gezag der rechtsstaten slechts eenige piëteit waardig zijn en, mocht er al gewag van gemaakt worden, betekenisvol van aanhalingsteekens worden voorzien.

Voor het „argumentum” — sensu strictiori — geldt hetzelfde als voor „conflict”: het is vermeend of werkelijk, maar voor dengene, die het hanteert, is het werkelijk. Later kan blijken of het wezenlijk-werkelijk (s. v. v.) is.

Het argument van dr. PINKHOF was: „Het H. M. G. heeft bij de vrijpraak van BEUKERS in 1915 overwogen, dat hij was geneeskundige, toen hij werd officier en officier is geworden en heeft kunnen worden enkel omdat hij geneeskundige was.”

Omtrent het vermeende of werkelijke van dit argument dient men het hoogste gezag eveneens te raadplegen; het is in de sententie van het H. M. G. dd. 12 Juli 1934 aan het woord. 1)

Ik begrijp niet, dat collega PINKHOF eruit kan lezen, dat collega B. „slechts veroordeeld werd wegens de wijze, waarop hij op zichzelf niet laakbare hulp heeft verleend”. Voorts is er niets in te vinden van het hiervoren aangehaalde argument in zijn betoog onder: „Gevangenisstraf geëischt tegen een arts.”

Wanneer hij nu, met negatie van zijn hier naar voren gebrachte dwaling, zich geroepen acht, weliswaar niet op onaangename wijze, maar toch zonder schroom, behalve aan de hand van het zakboekje van den soldaat, met behulp wederom van 's Hofs overweging van 1915, den Commandant der Kol. Reserve — zij het dan ook zijdelings — te instrueeren in de Krijgstucht en wel onder een pakkend opschrift, dan komt het mij niet overbodig voor op het beheerschende element dier dwaling te wijzen. Zulks beoogde mijn ingezonden stukje. — De vrijmoedigheid, waarmede dr. PINKHOF in zijn naschrift daarop, zijn betoog uit den vorigen jaargang vervormt tot een amboceptor, waarop zoowel het vervormde argument (toen: 's Hofs overweging van 1915; thans: de afwijkende opvatting van den Krijgsraad), als de gemutileerde sententie van het H. M. G. van 1934, passend

1) Zie *Militair-Rechtelijk Tijdschrift*, Deel XXX, Afl. 5.

worden verklaard, vermag allerminst mij het overbodige van mijn opmerkingen te doen inzien.

Amersfoort,
8 October 1935.

C. HONIG,
Officier van Gezondheid, 2e klasse.

[(Door omstandigheden is de plaatsing van dit stuk aanmerkelijk vertraagd. Red.)

HET MINERALISEEREN EN VITAMINISEEREN VAN MELK.

Naar aanleiding van het literatuurreferaat van dr. ir. P. SCHOORL over het mineraliseeren en vitaminiseeren van melk, wil ik het volgende opmerken.

Dr. BROEK heeft in mijn laboratorium een dissertatie bewerkt over Cu, Mn en Zn in melk (bespreking zie bldz. 4905 van dit *Tijdschrift*). Met zeer vele nauwkeurige analyses heeft hij bewezen, dat vrouwen-, koe- en geitenmelk zeer weinig Cu bevatten; de koemelk wordt meestal tijdens de bewerking zeer belangrijk met Cu verontreinigd. Cu-voeding aan de koe had weinig resultaat. Het Mn-gehalte van koemelk werd eveneens door dr. BROEK in zeer vele monsters bepaald, ook in enkele monsters vrouwen- en geitenmelk. Dr. SCHOORL noemt alleen buitenlandsche onderzoekers van het Mn; hij vergeet bovendien mee te deelen, dat het Mn-gehalte der koemelk door dr. BROEK wel kon verhoogd worden door de dieren Mn bij te voeren (vooral in organische binding). Zink wordt door dr. SCHOORL in het geheel niet genoemd — het is een belangrijk anorganisch bestanddeel der melk; ook hierover heeft dr. BROEK nauwkeurige bepalingen gedaan.

Op bldz. 4849 geeft dr. SCHOORL weer Amerikaansche gegevens over vitamine A in melk. Hij verzuimt mee te deelen, dat ook hierover zeer talrijke Nederlandsche onderzoekingen zijn gedaan, evenals van het vitamine A-gehalte van colostrum en vrouwenmelk (onderzoekingen uit mijn laboratorium van dr. DE HAAS en drs. VAN EEKELLEN; dissertatie van mej. dr. VAN WIJNGAARDEN) (zie dit nummer blz. 568). Uit deze onderzoekingen blijkt eveneens de groote invloed van het gehalte aan vitamine A van het voedsel of dat van de melk.

Eindelijk het gehalte van vitamine D van de melk: hierover zijn ook onderzoekingen in Nederland gedaan, door dr. VAN NIEKERK in het pharmacologisch laboratorium te Leiden. Ook deze zijn in het artikel van dr. SCHOORL niet vermeld.

Utrecht, 21 October 1935.

*Hygiënisch Laboratorium
der Universiteit.*

L. K. WOLFF.

ENKELE INDICATIES VOOR GYNAECOLOGISCHE OPERATIES.

Wanneer een hoogleeraar of een zijner assistenten binnen de muren van zijn kliniek een college geeft, dan spreekt hij slechts tot zijn eigen leerlingen, die hij naar zijn eigen meening moet helpen opleiden tot goede artsen. In een geschreven klinische les treedt hij echter voor het forum der geheele Nederlandsche medische wereld en dan is het, naar ik meen, onze plicht een kort waarschuwend woord te laten hooren, wanneer het geschrevene te zeer afwijkt van wat wij voor goed en billijk achten. De indicaties, welke VAN DER HOEVEN voor operaties geeft, gaan mij toch veel te ver. Volkomen accoord ga ik er natuurlijk mee, dat hij elken tumor met steeldraaiing wil opereeren en bij een abnormale bloeding per vaginam een carcinoom tracht uit te sluiten. Ook zullen alle eierstokgezwollen verwijderd moeten worden, als wij althans de kleinere retenticystes, die niet maligne degenerereen, daarvan uitzonderen; door geregelde contrôle kunnen wij waarnemen, dat de cystes niet groeien en tot deze categorie behooren. Daarentegen meen ik, dat een operatieve behandeling van een mobiele retroflexio uteri een uitzondering moet blijven. Niet alleen blijkt toch telkens weer, dat de klachten, welke zij geeft, gering zijn, aan den anderen kant is haast steeds door een pessarium genezing te brengen. Het is zeker juist na een half jaar te probeeren of de patiënte zonder ring